

# Hedeløbet

Stråsø Plantage  
den 9. september 2014

Arrangør: PI-Skive  
Dansk Politiidrætsforbund



# Velkommen til Hedeløbet 2014

Det er efterhånden nogle år siden, at Skive PI sidst arrangerede orienteringsløb. Der viste sig at være et hul i terminslisten den 9. september, og det var det afgørende skub, der skulle til. Valget af område faldt naturligt på Stråsø, som jeg tidligere har rekognosceret i – så sent som i foråret, fordi Vestjysk Orienteringsklub havde et 2-dages arrangement i Stråsø i år. Ved samtalerne med Vestjysk Orienteringsklub kom det frem, at de afholdt træningsløb i Stråsø den 9. september, og der var ingen problemer i at koble et af vores terminslisteløb der på.

Desuden er der god gang i at ansøge om lov til at bruge området til afvikling af DPM orientering/feltsport 2015, og det ser lovende ud. Derfor er der nu alle tiders mulighed for at prøve kræfter med et spændende og udfordrende terræn i det vestjyske.

*Erik Flarup  
Skive PI*

**Støt vore annoncører  
- de støtter os.....**



# Stråso Plantage

Kilde: Naturstyrelsen



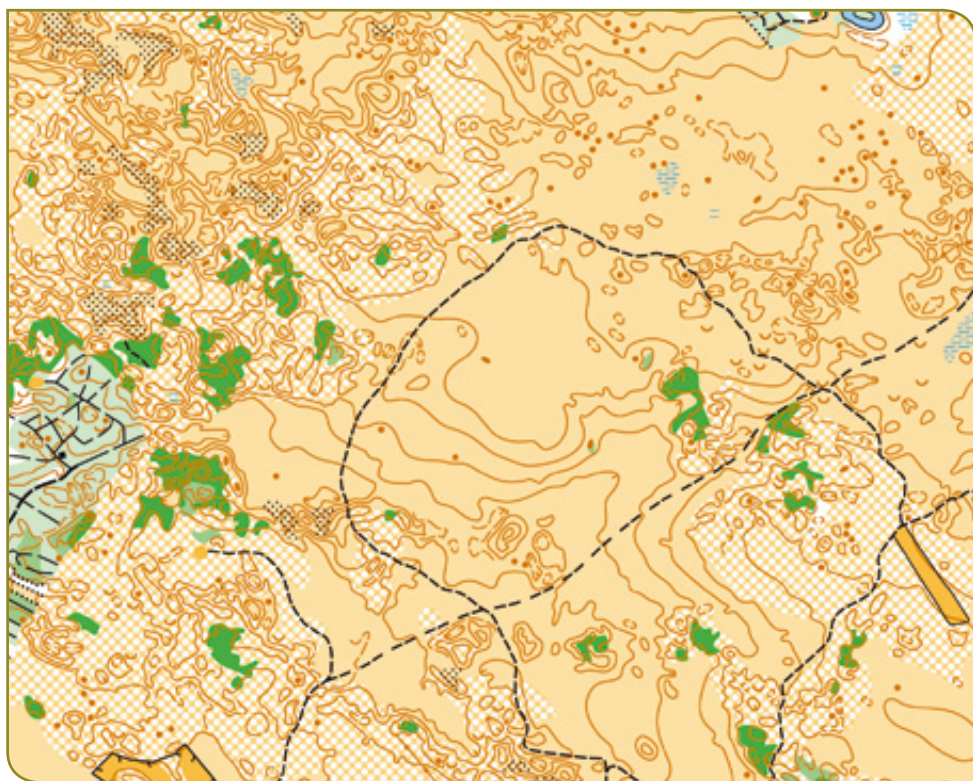
**Stråso Plantage** udgør en væsentlig del af området midt mellem Holstebro, Herning og Ringkøbing, hvor der ligger nogle af landets største skov- og he-dearealer. Der er kun få huse og veje i området, så stilheden og de store vidder virker overvældende, hvis du til fods bevæger dig ind i det spændende område. Man mærker virkelig, hvor højt der er til himlen. Der er flere afmærkede ruter i området, og ved hjælp af Naturstyrelsens foldere fås der gode beskrivelser af de ting man kan møde og opleve.

**Arealerne** udgør en del af Skovbjerg bakkeø. Under sidste istid, for 22.000 år siden, lå israndslinien ned midt igennem Jylland, og smeltevandet strømmede mod vest og var med til at opbygge de store vestjyske hedesletter, som sammen med de nutidige ådale omslutter bakkeøerne. Bakkeøerne er rester af et mere end 100.000 år gammelt morænelandskab fra næsts sidste istid. Dette landskab blev under sidste istid slidt ned og udjævnet, mens det, fuldstændig uden vegetation, lå udsat for vindens og vandets nedbrydende kræfter. Det hæver sig derfor ikke så meget i højden som det yngre østjyske morænelandskab. På åbne arealer kan du være heldig at se vindslebne sten (gåsebryststen), som under sidste istid er blevet poleret af det flygende sand. Da jordbunden således er gammel morænejord fra tidligere istider, varierer den meget. Visse steder ses blåler helt tæt på jordoverfladen, men det mest al-

mindelige er dog lettere sandjord. Jordoverfladen er de fleste steder påvirket af sandflugt gennem århundreder. I de områder, hvor sandet er blæst væk, ligger der i tusindvis af sten tilbage, så jordoverfladen kan virke som en brolægning. Disse arealer er vanskelige at dyrke, hvorimod arealerne, der sandede til under sandflugten, består af rent sand ovenpå gammel morænejord. Her vokser skoven fortrinligt. Stenene i jorden vidner om, at isen har bragt materialet til Danmark fra Norge og Sverige.

**De store heder**, som aldrig blev opdyrket eller plantet til, er et besøg værd. Terrænet på hederne er ofte ret kupe-ret. Sandklitterne fra tidligere tiders sandflugt, er tydelige at få øje på. F.eks. er klitterne på Sønder Vosborg Hede stadigvæk "levende"; i tørt og blæsende vejr "vandrer" de. Gravhøje hæver sig på de højeste partier, og gamle hjulspor står endnu tydeligt i jordoverfladen.

Vegetationen på hederne er usædvanlig varieret og bevaringsværdig. De almindelige hedeplanter hedelyng, klokkeling, mosebølle (uægte blåbær), revling, tyttebær, melbærris, græsser og enebær, må du gerne plukke. Du må også gerne plukke af de lidt mere sjældne arter som f.eks. guldblomme (volverlej), tormentil og kattedod, men gør det med omtanke, så andre skovgæster også kan opleve planterne. Endelig vokser her nogle meget sjældne planter, som ikke må plukkes. Det er »



de fredede vårkobjælder, gøgeurter, samt forskellige former af den urgamle ulvefod.

Hederne plejes med års mellemrum ved afbrænding, slåning eller afgræsning, og uønsket selvsået opvækst af nåletræ fjernes. Enebær får derimod lov at stå, fordi den er naturligt hjemmehørende på danske heder.

**På vandreruterne** kommer du ved Gosmer Bro og Fuglsang Bro igennem nogle dejlige egekrat, som er fredede og har status som urørt skov. Det er rester af den naturskov, som tilbage i tiden formodes at have dækket store dele af Vestjylland. Brændehugst og græssende kreaturer har påvirket træerne, så det i dag er krogede og

flerstammede træer, der dominerer. Bævreasp og busken tørst hører naturligt til i disse egekrat. Floraen afviger helt fra hedefloraen, idet du her finder muldbundsplanter som anemone, liljekonval, kohvede m.fl.

En anden spændende type skov i Strå sø Plantage er de store arealer med en blanding af træarterne skovfyr, østrigsk fyr, contortafyr og bjergfyr. Visse af disse bevoksninger er udlagt til urørt skov, d.v.s. at de overlades til naturens egen udvikling. Det betyder, at der efterhånden bliver store mængder af dødt ved, som er til glæde for mange insekter, fugle og svampe. Denne lysåbne fyrreskov er et vigtigt grosted for flere arter af ulvefod.

»



**Dyre- og fugleliv** er rigt varieret. Der er en stor bestand af kronvildt og råvildt i området. Hvis du færdes forsigtigt og tager hensyn til vindretningen, har du gode chancer for at se de flotte dyr i lysninger og på marker. I september kan du i de mørke timer være heldig at høre kronhjortens brunstbrøl. Mange træer er præget af krondyrenes gnav på bark og grene, og du kan finde små "mishandlede" træer, som hjortene og bukkene har brugt til at "feje" basten af deres gevirer.

Ræv, grævling, mår, hare, eger og odder er andre pattedyr, som lever i området. Efterhånden som plantagerne bliver mere og mere varierede skove med store træer, kommer der også nye fugle til. De sidste "indvandrere", som nu i beskedent antal yngler i området, er grønspætten, sortspætten og ravn.

Småfugle findes i stort antal på grund af de gode føde- og levedmuligheder som varierede skove, heder, moser, enge, vandløb og søer i forening kan tilbyde. På hederne kan du være heldig at se stor tornskade og høre natravn.

**Skoven** er grundlagt for godt 100 år siden, hvor staten begyndte at opkøbe hede- og landbrugsarealer for at plante skov. Formålet var dengang primært at dæmpe sandflugten og at producere brænde og gavntre til den skovfattige egn.

I dag er der andre og flere formål med skovdriften og naturplejen. Bl.a. skal der være plads til et rigt dyre- og planteliv i skovene, grundvandet skal beskyttes, kulturhistoriske levninger skal sikres, og ikke mindst skal vi have gode muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. »



**Området kaldet Sønder Vosborg Hede** er måske bedre kendt som "Urfuglereservatet". Der yngede de sidste urfugle frit i Danmark. Desværre endte den konstante nedgang i antallet af urfugle med, at de helt forsvandt for ca. 20 år siden. Mens urfuglene levede, var der p.g.a. fredning ikke offentlig adgang til reservatet.

Denne fredning ophørte ca. 10 år efter, at urfuglen sidst med sikkerhed var set i området. Det indebar, at der blev åbnet for offentlig adgang – og dermed også for, at orienteringsfolket kunne få adgang til det spændende område. Jeg har været så heldig at få lov til at rekognoscere flere gange i Stråso. Det var her, jeg for første gang opdagede, hvor fortræffeligt et instrument en GPS-er som hjælpemiddel. Området er interessant for mange for-

skellige former for friluftsliv. Mtb-cykling er blevet meget populært, og det er generelt tilladt i området. Der er lavet afmærkede ruter. Dette er formentlig sket for også bedre at kunne "styre" mtb-erne.

Den rasende storm Bodil i december 2013 nåede at sætte meget tydelige spor i skoven, hvor mange stier og spor blev ufremkommelige. Der har siden foregået en intensiv oprydning, og Hedeløbet skulle gerne give deltagerne god oplevelse.

**Velkommen i skoven**, som forsøges sikret til afvikling af de danske politimesterskaber i orientering og feltspor 2015.

*Erik Flarup, der har kikket godt og grundigt i Naturstyrelsens folder.*

# Skive Politi Idrætsforening inviterer hermed til **Hedeløbet**

Tirsdag den 9. september 2014



## **STÆVNECENTER**

Ulfborg Skyttecenter, Torstedvej 1, 6990 Ulfborg. Der er cafeteria på stedet.

## **FØRSTE START**

Tirsdag den 9. september kl. 1000.

## **ORIENTERINGSLØB**

Hvor der anvendes Emit ved tidtagning/kontrol/resultater.  
Egen Emit-brik må anvendes – nummeret angives ved tilmelding.



Foto: Naturfotograf Klaus Dichmann.

### **BANER**

Bane 1: ca. 9 km svær.

Bane 2: ca. 7,5 km svær.

Bane 3: ca. 5,5 km svær.

Bane 4: ca. 4 km svær.

Bane 5: ca. 5,5 km mellemsvær.

Bane 6: ca. 4,5 km let.

### **KORT**

Stråsø 2014, 1:10.000, ækvidistance 2,5 m, sidst revideret 2014.

### **TRANSPORT**

Selvtransport. Afstand fra stævnecenter til start/P er ca. 7,5 km. Der udleveres vejledning til transport i stævnecenteret.



## **TILMELDING**

Senest onsdag den 3. sept. 2014 til Skive Politi Idrætsforening v. Erik Flarup, [efl001@politi.dk](mailto:efl001@politi.dk) politistationen i Skive, Reservevej 10A, 7800 Skive.

## **BETALING**

60 kr. pr. deltager med egen brik. 70 kr. for deltagere, der skal låne en brik. Startafgiften indbetales til Skive Politi Idrætsforening, konto i Sparnord, reg.nr. 8500, kontonr. 2660010524.

## **PRÆMIER**

Efter deltagerantal.

## **BANELÆGGER**

Silas Stauning-Haargaard

## **BANEKONTROL**

Erik Flarup, Skive PI

## **OVERDOMMER**

Tilstedeværende medlemmer af Feltsportsudvalget

## **STÆVNELEDER**

Erik Flarup